

kurrence paa Verdensmarkedet er der ikke noget andet Baaben imod end de paagjældende Konkurrenters størst mulige Omhu for at levere saadanne Varer, som ved deres Godhed og Kvalitet kunne slaa de Andre, saaledes at de derved havde deres Overlegenhed. Vi kunne dog imidlertid for det Første gjøre det, at vi saaledes, som det nylig blev omtalt, sørge for vore Samfærdselsmidlernes Udviikling, og hvad særlig dette angaar, antager jeg, at Forbindelsen over Esbjerg baade har og efterhaanden i steds høiere Grad vil faae en meget betydelig Indflydelse, og at vi gennem denne kortere Udførselsvei til England kunne udrette en hel Del. Dernæst tror jeg, at vi af al Magt bør fremme de forskjellige Foranstaltninger, af hvilke nogle ogsaa figurere paa Finantsloven, som gaa ud paa at lade Videnskaben træde den praktiske Erfaring hjælpende ved Siden, og jeg haaber, at vi i Nar ligesom tidligere ville, hvor der er Tale om Meieriforsøg og deslige, med rund Haand understøtte alle de videnskabelige Bestræbelser, der gaa ud paa at sætte enhver Producent i Stand til at frembringe en Vare af den bedst mulige Kvalitet med den mindst mulige Udgift. Og hvad endelig Kvægudførslen angaar, staar det i Regjeringens Magt at sørge for, at der vises den højeste Grad af Forsigtighed i Henseende til Udførselen, og at det veterinære Tilsyn svarer til det Yderste af de Forordninger, der kunne gjøres, en Anstuelse, jeg ikke tvivler om, at Regjeringen nærer, og for hvilken jeg har fundet Udtryk i forskjellige Poster paa Finantsloven, som det ogsaa bør ventes, at Folkethinget vil give sin Billigelse. — Men den Fare, jeg her har nævnt, er kun den ene. Der har i den allerførste Tid gjort sig en anden Fare gjældende, som man ikke kan lukke Diet for, og det er den, der bestaar i tydske Bestræbelser for væsentlige Forandringer i det tydske Løbsystem. Det er jo ret mærkeligt at se, hvorledes Svingninger gaa for sig, ikke blot paa det politiske, men ogsaa paa det økonomiske Omraade, og hvorledes Anskuelser, der i sin Tid have tilkæmpet sig saa at sige Gnevælde, saa at det betragtedes som Kjæfteri at ytre den mindste derfra afvigende Mening, nu ere gaaede nedad og have maattet vige Pladsen for andre Meninger, der nu stræbe efter et Monopol paa at være de ene rigtige. Bestyrtelsesystemet, der var langt nede, begynder ganske vist at hæve sig betydeligt igjen, og det ikke alene paa den Maade, at den gamle Frihandelslære, den frie Konkurrences Lære, bliver bekæmpet paa Statens indre Omraade, paa det sociale Omraade, som givende altsor frit Spille rum til „Individualismen“, men ogsaa saaledes, at selve Frihandelslærens Indflydelse paa Produktionsforholdene nu bestrides som ikke gavnlige. Om vi skulle mer eller mindre blive grebne af samme Betragtningmaade, staar vel hen. Foreløbig er det jo meget mærkeligt at se, i hvilken Grad den tydske Regjering har vedkjendt sig den

paany opbyggende Lære om en nødvendig Bestyrtelse for den indenlandske Produktion, og Fyrst Bismarcks Skrivelse af 15de December 1878 til Forbundsraadet er i den Henseende, jeg kan gjerne sige, et verdenshistorisk Dokument. Om det nu vil lykkes at gennemføre denne Bestyrtelse i Tydskland, er det vel for tidligt at have nogen Mening om; men det er ikke ufandsynligt. Bestyrtelsen af den tydske Industri har mindre Betydning for os, men de nye Bestræbelser gaa tillige ud paa at beskytte det tydske Agerbrug ved at lægge en Værditold af 5 pCt. paa alle fremmede Agerbrugsprodukter, der indføres i Tydskland. Og dette er en meget væsentlig Sag for os. Det lader sig vel ikke forud afgjøre, hvem det er, der vil komme til at betale denne Told. Fyrst Bismarck har vel yttrret, at det var Udlandet, der skulde betale denne Afgift til Tydskland; men de økonomiske Løve lade sig lige saa lidt kommandere som Vind og Veir, og det vil vistnok komme til at bero paa de økonomiske Forholds egen Udviikling, om det bliver de tydske Konsumenter, der komme til at betale den, eller Producenterne i de fremmede Lande, der komme til at udrede den; efter al Rimelighed kommer det til at gaa saaledes, at enhver af de to Parter faar sin Del at bære. Men det, at der skal udredes 5 pCt. af Værdien af Alt, hvad der indføres i Tydskland af Agerbrugsprodukter, spiller i alt Fald for Danmark en ikke uvæsentlig Rolle. Tydskland er nemlig fra at være et kornudførende Land blevet til et kornindførende. I 1840 udsførte Tydskland endnu et meget stort Overskud af Korn og Mel, men i 1877 indførtes der for et mange Gange større Beløb. Forandringen har været saa stærk, at medens der for 30 eller 40 Nar siden udsførtes 27 Pund Korn pr. Individ i Løbsforeningen, indføres der nu for hvert Individ i Tydskland 65 Pund, og i denne Kornforsyning deltager Danmark ikke ubetydeligt. Men endnu meget større er Danmarks Del i den Kreaturindførsel, der foregaar. Vi afsatte i 1877 til Tydskland 40,000 Stykker stort Kvæg og omtrent 210,000 Svin og Grise. 5 pCt. Told derpaa vil sige det Samme som, at af de 40,000 Stykker Kvæg, som indføres herfra til Tydskland, forlanger man for Fremtiden, at der skal foræres Tydskland de 2,000, og af de 210,000 Svin og Grise forlanger man, at der skal foræres de 10,000; omsat i Penge, vil det, selv meget lavt regnet, være i det Mindste $\frac{1}{2}$ Million Kroner, som saaledes skulde gaa af i vor Overskudsindtægt. Dette er ikke nogen Bagatel paa disse to Poster; det spiller en saa stor Rolle, at det vilde gjøre det tvivlsomt, om den Træffik, der nu kan betale sig, fremdeles vilde kunne det, og om ikke hele den Fordeel, som nu haves paa Udførslen af Kreaturer til Tydskland, vilde forsvinde. Disse Forhold ere saaledes af største Betydning for vort Landbrug, og der maa, forekommer det mig, allerede tidlig